

— Prihodnjo nedeljo, to je, 9. dne t. m. bo zopet čitavnica naša obhajala lepo slovesnost. Prekrasno zastavo, ki jo darujejo domoljubne gospé in gospodične pevskemu zboru čitavnice, bojo ob 12. uri v dvorani izročile zboru; izročila jo bo gospodičina z ogovorom; zahvalil se bo z odgovorom gospod iz pevskega zbora, kateri potem zapoje „Naprej zastava slave.“ S tem bo slovesno darovanje končano, kteremu pa popoldne ob 5. uri sledi domača veselica v Šiški na vrtu gospod Jožefa Pleiweis-a. Čitavnica je razposlala vabila svojim udom.

— Gospodje, ki so se danes popoldne iz Maribora pripeljali, pripovedujejo, da je bilo okoli 5000 Slovencev pri svečanosti nazočih, med temi tudi kakih 70 Hrvatov, da, kar se krasote in velikanstva osnove tiče, niso še kaj tacega vidili.

— (*Peticija do mestne gosposke.*) Treba je, da na trgu našem se na mere tistih pazi, kateri repo, korenje, deteljo itd. za seme prodajajo? Več let že zapazujemo, če kupiš 3 poliče semena, pa ga domá na pravi meriš, nimaš več kot dobre mere dva poliča. Ako prašáš: zakaj da na pravo cimentirano mero ne prodajajo, pravijo ti: „to je navadna stara mera.“ Postava ima le eno mero; po tej naj se vse prodaja, da človek saj vé, kaj in koliko da kupi. Če gospodar prevdari, da bo na priliko za kos njive 3 bokale semena potreboval in ga toliko kupi, ali ni goljufan, če ga v resnici le dobra 2 bokala dobí? Ni po tem takem čuda, da so take setve večidel prerredke! — Če ni tako, prosimo, naj nam sl. mestna gosposka pové, da ni tako in da smo le mi po naključbi — pa že večkrat — na tako pičlo mero naleteli; — če pa je tako, kakor pravimo, prosimo, naj se brž odpravi ta napaka.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Presvitli cesar so se 1. dne t. m. iz Schönbrun-a v Gastein podali, kjer je ravno zdaj tudi kralj pruski, s kterim, kakor nekteri časniki trdijo, bo pogovor o poljskih, največ pa nemških zadevah, to je, kar se tiče prenarodbe (reformacije) „nemške zveze“ in pa colnih in kupčijskih zadev. Drugi časnikarji pa nasproti trdijo, da to, da cesar avstrijski na svoji zemlji obišče kraljevega gosta iz Prusije, ni družega nič, kakor osebni dokaz gostoljubnosti. — V lastnoročnem pismu presvitli cesar ukazujejo ogerskemu dvornemu kancelarju grofu Forgaču, naj naznani v St. Martonu v Slovaki zbrani matici slovenski, da je škof Moyses izvoljen za Njih skrivnega svetovavca, in da matici cesar sami darujejo 1000 gold. — 1. dan t. m. so se začeli med ljudi dajati novi bankovci po 100 gold., ki so zeleno ozaljšani. Bankovci po 100 gold., ki so bili izdani 1. sušca 1858, se bojo jemali pri kasah vseh bank za plačilo ali za méno do 31. julija 1864; od 1. avgusta 1864 do 31. decembra 1864 jih jemljejo samo banke dunajskih kas; od 1. januarja 1865 se bo moral zatega voljo vsak obrniti do vodstva dunajske banke, da mu jih zamenja; 1. januarja 1871 so ob vso veljavo. — Kakor se sliši, so vsi državni poslanci, kateri niso na Dunaji domá, zapustili Dunaj, tedaj tudi tisti, kateri so bili v odbore voljeni. Po tem takem — praznuje vés zbor. — C. kr. poštarji niso cesarki uradniki. Tako je izreklo ministerstvo kupčijstva. — Cesarski poročnik v Rimu baron Bach (nekdanji minister) je prosil za odpust na več tednov in pride v jeseni na Dunaj. — Gosp. prof. dr. Miklosič, dosmrtni državni poslanec gosposke zbornice, je za velike svoje zasluge o znanstvu prejel viteški križ Leopoldovega reda. — Sodbo

zoper gosp. And. Einšpieler-ja o tiskarni pravdi je tudi c. kr. viša dunajska sodnija potrdila. — „Glasonoša“ navdušeno popisuje presrčni sprejem, ki ga je doživel poslednje dni preteklega meseca preuzvišeni gospod škup Strosmajer, ljubljeneč naroda, ob svojem prihodu iz Jamnice v Karlovec, pri kateri priliki so se slavni gospod tudi tako milostljivo spominjali matice slovenske. Karlovčanje so te dneve zapisali z zlatimi črkami v kroniko svojega mesta. — Pismo, v kterem se opravičujejo ogerski poslanci, da so vsi stopili iz erdeljskega zbora, sta grof Miko in baron Kemeny 31. julija izročila erdeljskemu dvornemu kancelarju, naj ga pokloni Njih veličanstvu cesarju. Tako so ukazali cesar, ki so omenjena dva poslanca, pa le vsakega posebej, pred se pustili. Škof Haynald se je zavoljo svojega izstopa iz deželnega zbora popolnoma zameril cesarju. Kaj bo zdaj vlada storila, da se dopolne število poslancev, ni še znano. — V Lvovi (Lemberg) je bil 26. dne p. m. velik hrup zoper jude, tako, da so v 2 judovskih hišah sila veliko šip s kamni pobili: ni bilo pred mirú, da so prišli vojaki, ki so zgrabili 10 kristjanov, kateri so najbolj razsajali. Začel se je nered s tem, da je na ulicah neki kovač bolnemu konju puščal; radovedni ljudje — judje in kristjanje — so memogredé ostajali pri konju in se stepili. Ker se srd kristjanov do judov še ni potolažil, opominja mestna gosposka meščane, naj bodo mirni. — Francozi, kateri se toliko hudujejo nad Rusi, da nečloveško ravnajo s Poljaki, bi pač imeli poprej pred svojimi vratami pometati. — Dokaz tega je to, kar ravna francozki maršal Forey v Meksiki: vsem vzame njih premoženje, kateri so zoper Francoze! — „Vojska bo z Rusi!“ — se kriči od ene strani; „ne bo je ne!“ — se sliši od druge; pravega pa nobeden ne vé, še celó nobena vlada ne, ker vsaka se boji, da ne bi iz manjše vojske velika prekucija ne vstala. Najbolj za vojsko se kaže cesar Napoleon. Kaj in kako bojo še pisale zedinjene vlade ruski vladi, in ali bojo te njih pisma poslednje pisma, ni še gotovo. Boj poljsko-rusovski nič ne preneha; poljska revolucijna vlada potrebuje denarja, zato je 5. julija oklicala, naj si ji po sili posodi 21 milijonov poljskih gold., Ladislav Czartoryski, Jozef Ordega in Severin Galezovski pa so za oskrbnike tega dolgá izvoljeni.

Povabilo.

Kranjska čitavnica bode imela prvo veliko besedo v nedeljo 16. avgusta, ki se začne ob 8 uri zvečer. K tej slovesnosti se uljudno vabijo vsi rodoljubje slovanski.

Program.

1. Govor predsednika; 2. Pozdrav, deklamacija; 3. God enakopravnosti, besede Poženčanove, napev Vavkenov (poje zbor kranjski); 4. Domovina, besede Praprotnikove, napev Nedvedov (poje zbor ljubljanski); 5. Črnogorska mati, deklamacija; 6. Triglav, čveterospev Fleišmanov (poje zbor kranjski); 7. Kje dom je moj, samospev; 8. Kadrili po narodnih pesmah, glasba; 9. Miljenka, zbor česki, napev Jelenov (poje zbor ljubljanski); 10. Hej Slovani. — Po besedi ples.

V Kranji 1. avgusta 1863.

Odbor čitavnice.